

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/238/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

301/2015. (VII. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2015. május 3-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. július 30-án – Dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2015. május 3-án elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amely tartalmazza a panaszos aláírását.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2015. április 23-án nyilvános testületi ülés volt a M. városi városházán, amelyen a panaszos részt kívánt venni mint állampolgár, és mint a mohacsivalosag.hu internetes újság szerkesztője. A panaszost ezen szándékában ismételten megakadályozták, és az általa kihívott rendőrök sem intézkedtek annak érdekében, hogy bejusson az ülésre.

A panaszos hivatkozott az Adatvédelmi biztos két állásfoglalására (284/A/1997, 759/H/1997), melyek rögzítik, hogy „(...) nyilvános képviselő-testületi üléseken kép- és hangfelvétel készítésére irányuló kérelem közérdekű adat megismerése iránti kérelemnek minősül, melynek az önkormányzat köteles eleget tenni. A felvételt készítés korlátozása, feltételhez kötése vagy teljes tiltása alkotmányos alapjogot sért.”

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

A panaszos tájékoztatta a Testületet arról, hogy 2013. május 30-án a M. városi képviselő-testület hatályon kívül helyezte azon rendeletét, amellyel korábban megszabták azt, hogy kik lehetnek jelen a testületi ülések ideje alatt az ülésteremben.

A fentiek ellenére a panaszost 2015. május 23-án a városháza bejáratánál ismét feltartóztatta egy közterület-felügyelő és két biztonsági őr arra hivatkozással, hogy majd akkor mehet fel az ülésterembe, ha lesz hely. Mindezt 8 óra 5 perckor mondták neki, noha az ülés csak 8 óra 30 perckor kezdődött és bizonyosan a panaszos volt az első, aki oda be akart jutni. A rendőrség 8 óra 25 perckor érkezett a helyszínre, addig a panaszost feltartóztató személyeke egyikes se ment fel ellenőrizni, hogy van-e üres szék a teremben. A panaszos szerint ez is azt bizonyítja, hogy az intézkedés célja egyértelműen az volt, hogy őt korlátozzák a Testületi ülésen történő megjelenésben. A kérkező rendőr sem győződött meg arról, hogy hol van a teremben a hallgatóságnak fenntartott rész, illetve, hogy hányan ülnek ott, ami szerinte ismét azt igazolja, hogy a rendőrség nem akar jogszerűen eljárni az ügyében. A panaszos a látta a M. városi Tv felvételét, amiből számára az derült ki, hogy még bőven volt ülőhely a teremben.

A panaszos idézett a Kúria Köf.5.036/2012/6. számú határozatából: „A képviselő-testület ülését csak olyan helyiségbe lehet összehívni, amely nyitva áll bárki számára, a helyiségbe való bejutásnak nem lehet feltétele külső engedély, illetve díjfizetési kötelezettség teljesítése. Nem érvényesül az Ötv. 2. § (1) bekezdése és 12. § (3) bekezdése szerinti nyilvánosság elve abban az esetben, ha a választópolgár nem tud alanyi jogon jelen lenni a képviselő-testület ülésén”.

A panaszos szerint a polgármester a jegyzővel együtt tudatosan akadályozza a népképviselői szerv jogszerű működését.

A panaszos szerint a közterület-felügyelő a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (továbbiakban: Kftv.) tv. 22. §-a alapján jogosultak lennének ilyen tevékenységre, azonban a joganyag akkor teszi a közterület-felügyelő kötelezettségévé a vagyonvédelmi feladatok ellátása körében az önkormányzat tulajdonában, használatában lévő vagyon védelmét, őrzését, illetve ellenőrzését, és a körben csak akkor ruházza fel a 22. § (2) bekezdésében meghatározott jogosítványokkal, ha erről az önkormányzat képviselő-testülete rendeleti formában jogszabályt alkot. M. Város Önkormányzatának SZMSZ-e vagy a közterület-használatáról szóló 19/1995. (VI. 19.) önkormányzati rendelet nem tartalmaz olyan konkrét jogszabályi rendelkezést, amely a helyi közterület-felügyelők kötelezettségévé tenni a Kftv. 22. §-ában meghatározott vagyonvédelmi feladatokat (hogy az önkormányzati épületbe a belépést megakadályozhatnák), illetve amely e körben rögzítené, hogy a közterület-felügyelők feladata annak biztosítása, hogy a képviselő-testületi ülésen meghatározott személyi kör vegyen részt. Az 58/2008. (III. 28.) Kh. Számú képviselő-testületi határozat rendelkezése, mely szerint „M. Város Képviselő-testülete felszólítja a polgármestert arra, hogy biztosítsa a Képviselő-testületi ülések rendben történő lebonyolítását”, sem értelmezhető semmiképp úgy – már csak ezért sem, mert azon törvénysértő rendeletet az önkormányzat kénytelen volt hatályon kívül helyezni, amelyre hivatkozva éveken keresztül ellehetetlenítették a testületi ülésen való személyes részvételt –, hogy az a közterület-felügyelőket felhatalmazná az épület lezárására.

Tekintettel arra, hogy nincs olyan helyi jogszabályi rendelkezés, amely a közterület-felügyelő hatáskörébe utalná az önkormányzati vagyon illetően védelmével kapcsolatos feladatok ellátását, megállapítható, hogy a közterület-felügyelő jogszabályi felhatalmazás nélkül intézkedett akkor, amikor a városházán a panaszos útját állta, hogy ügyeit intézze, és hogy a nyilvános bizottsági ülésre bejusson.

A panaszos álláspontja szerint a közterület-felügyelő magatartása jogellenes cselekmény elkövetésének a gyanúját megalapozta, mivel intézkedési jogköre a panaszossal szemben nem volt, a fentiekben előadottakon túl már csak azért sem, mert semmilyen jogellenes cselekményt nem valósított meg.

A panaszos csatolta a biztonsági őrökre vonatkozó önkormányzati szerződés másolatát, melyből megítélése szerint az is kiderül, hogy a biztonsági őr részéről is megalapozódott a jogellenes magatartás, mert e szerződésben foglaltak szerint intézkedési jogköre nem keletkezett a panaszossal szemben ezért, mert ő a nyilvános testületi ülésen kívánt részt venni. A szerződésben foglaltak ugyanis akkor adnak felhatalmazást a biztonsági őrnek, ha az önkormányzat rendezvényét megzavarnák. Ilyen részéről fel sem merült.

A panaszos felhívta a Testület figyelmét arra, hogy a bizottsági és a testületi ülések nem önkormányzati rendezvények, hanem népképviselői szervnek a jogszerű működése során bekövetkezett, és kötelezően előírt eseménye.

A panaszos hivatkozott az Alaptörvény XXVII. cikk (1) bekezdésére, amely szerint „mindenkinek, aki törvényesen tartózkodik Magyarország területén, joga van a szabad mozgáshoz és tartózkodási helye szabad megválasztásához”. A törvényhozó a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 175. §-ával ezen jog védelmét célozta. A bírósági gyakorlat szerint a személyi szabadság megsértése megvalósulhat oly módon is, hogy az elkövető a sértettet meggátolja abban, hogy útját folytassa azáltal, hogy például karját megragadja, és a sértett kérése ellenére sem engedi tovább menni (vö. BH 1984. 46.).

A hivatkozott jogszabályi helyek értelmében alapvető jog a szabad mozgás, a tartózkodás hely megváltoztatásának joga. A panaszos szerint kétségtelen, hogy ebben 2013. december 12-én jogszerűtlenül és szándékosan megakadályozták, amikor szinte nem engedték be az épületbe sem (mely közintézmény) és az önkormányzat nyilvános ülésére, mely törvényileg előírtan bárki számára látogatható.

A panaszos kérte annak megállapítását, hogy:

- az előadottak alapján a közterület-felügyelő és a biztonsági őr is jogtalanul akadályozta meg abban, hogy az épületben szabadon mozoghasson, az ülésterembe bejusson, a testületi ülésen részt vegyen, arról videó- és hangfelvételt készítsen;
- a közterület-felügyelő részről hivatali visszaélés és a közterület-felügyelő valamint a biztonsági őr részéről a személyi szabadság jogellenes korlátozása bűncselekményének

gyanúja felmerült, ezért a helyszínre érkezett rendőröknek intézkedniük kellett volna a jogellenes magatartás megszüntetésére.

Felmerült továbbá a polgármester és a jegyző részéről a hivatali és a közérdekű adattal való visszaélés bűncselekményének gyanúja, hiszen tudatosan, szándékosan akadályozták a panaszost szabad mozgásában a városházán azért, hogy a nyilvános testületi ülésre való bejutást megakadályozzák, ezzel akadályozva a népképviselői szerv jogszerű működését.

A panaszos belinkelte az általa az esetről készített videofelvételt, és kérte, hogy a Testület szerezze be a rendőrségi felvételt is.

2) A <https://www.youtube.com/watch?v=t2FkZdWYDJI> linken elérhető 35 perces videofelvételen az alábbiak láthatóak.

A panaszos megpróbál felmenni az emeletre, de a közterület-felügyelő elállja az útját, és nem engedi fel, mivel állítása szerint nincs ügyfélfogadás az emeleti szinten, a testületi ülés termének a mérete pedig véges. A panaszos sérelmezi, hogy 8 óra 5 perc van, és az ülés 30 perckor kezdődik, így bizonyosan van még hely, amire a közterület-felügyelő azt feleli, hogy sok vendéget várnak. A felvételen látható, hogy a biztonsági őr kamerafelvételt készít az eseményről. A panaszos szerint nincs jogalapja az intézkedésnek, amire a közterület-felügyelő előveszi a S. Városi Rendőrkapitányság 2012-es határozatát, ami szerint jogszerűen intézkedik és közli, hogy azóta már több határozat is született. A panaszos erre tájékoztatja, hogy 2012-ben még hatályos volt a jogsértő szervezeti és működési szabályzat, ami meghatározta a személyi kört, de az már nem hatályos. A közterület-felügyelő erre közli, hogy nincs igaza, mert a közterület-felügyelőkre vonatkozó jogszabály nem változott. A panaszos és közte ezt követően a hatályos joganyagról vita alakul ki, amit a panaszos azzal zár, hogy megpróbál felmenni, és közli, hogy amennyiben megakadályozzák ebben, akkor bűncselekményt követnek el. A közterület-felügyelő közli, hogy ők tájékoztatták, hogy amennyiben marad hely, akkor felmehet. A panaszos ezt követően telefonon bejelentést akar tenni a rendőrségen.

A panaszos megkérdi a közterület-felügyelőt, hogy mentek-e már fel polgárok, mire azt feleli, hogy biztos. Mire megjegyzi a panaszos, hogy nem sokan mehettek fel, ha 8 órakor nyílik a városháza. A panaszos először a 107-en, majd a M. városi Rendőrkapitányság telefonvonalán is bejelentés tesz.

Amíg a panaszos a rendőrré vár, sérelmezi, hogy lekamerázza biztonsági őr, szerinte ehhez csak a közterület-felügyelőnek, vagy a rendőrnek van joga.

A panaszos mellett a felvétel 11. percében elmegy a helyi rendőrkapitány, akinek a panaszos odaszól, hogy intézkedjen, hiszen itt bűncselekmény történik.

A felvétel 14. percében felmegy egy férfi, a panaszos szóvá is teszi, hogy ő hogy mehet fel, amire a közterület-felügyelő közli, hogy őt is tájékoztatta, hogy akkor mehet be, ha van hely. A közterület-felügyelő erre közli, hogy őt ismeri, ő meghívott. A közterület felügyelő nem hajlandó elárulni a férfi nevét.

A felvétel 16. percében megérkezik az épületbe a rendőrség. G. F. r. őrnagy bemutatkozik az Rtv. 20. § előírásainak megtartásával, majd a panaszos elmondja, hogy miért kért rendőri intézkedést (nem engedik be az épület emeleti szintjére, a nyilvános ülésre, a közterület-felügyelőnek nincs jogszabályi felhatalmazása az intézkedésre, elmondja, hogy véleménye

szerint milyen jogsértések valósulnak meg). A rendőr kérdésére elmondja, hogy mint állampolgár és mint internetes újság szerkesztője akar résztvenni az ülésen. Erre a rendőr közli, hogy Önnek blogja van, internetes újságja nincs. A panaszos közli, hogy nevezhetik akár minék, ő szeretne feljutni, nézze meg a rendőr, hogy nem tud átmenni, mert megakadályozzák a feljutásban. A panaszos megpróbál átjutni az előtte álló sorfalon, a rendőr közli, hogy a közterület-felügyelő nem akadályozza, a panaszos megy neki. A panaszos közli, hogy kérjék be a városháza biztonsági kamerájának a felvételét, ezen is dokumentálva lesz, hogy nem engedik fel.

A rendőr közli, hogy felmegy tájékozódni, amire a panaszos elmondja, hogy ő is szeretne felmenni, hogy egyszer végre hallja, hogy mit mondanak a rendőrnek. A rendőr közli, hogy felviszi a kamerát és dokumentálni fogja, hogy mi a helyzet a teremben.

A felvétel 26. percében visszaérkezik a rendőr, a panaszos megkérdi tőle, hogy jogszerű-e, hogy a biztonsági őr kamerázik, mivel szerinte így jogszerűtlenül személyes adatot kezel. Erre a rendőr visszakérdez, hogy a panaszosnak van-e hozzá joga, mire közli a panaszos, hogy ő vele szemben rendőri intézkedés zajlik, amire a rendőr közli, hogy nem vele szemben zajlik az intézkedés, ő a bejelentő, és szerinte ez nem személyes adatkezelés. Ezután vita alakul közöttük a panaszos, illetve a rendőrség jogsértő cselekményeiről. A rendőr a vita végén a panaszossal párhuzamosan beszélve elmondja, hogy a jegyzőasszony utasította a közterület-felügyelőt, mivel a bizottsági ülésen vannak meghívottak, így ha majd marad hely, akkor mehet be a panaszos. A r. őrnagy elmondja továbbá, hogy ő szabálysértés vagy bűncselekmény gyanúját nem állapította meg. A rendőr ezután jogorvoslati lehetőségeit lehetőségeiről tájékoztatja a panaszost (ügyészség, rendőrkapitányság, Testület, vagyónvédelmi kamara). A panaszos nem fogadja el a tájékoztatást, mivel ő azt kérte, hogy a rendőr azt kérdezze meg, hogy milyen jogszabály alapján korlátozza a szabad mozgáshoz való jogát a közterület-felügyelő. A panaszos ismét megpróbál átmenni, a biztonsági őr közli, hogy amennyiben van hely, felmehet. A panaszos közli, hogy ez egy vicc. A rendőr közli, hogy rendőri intézkedésre nem kerül sor, az esetet videokamerával dokumentálták.

Ezután a rendőr és a panaszos között újra vita alakul ki arról, hogy történt-e jogsértést, hogy a rendőr korábbiakban sem segített neki soha.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez is. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) G. G. r. alezredes a 2015. június 16-án kelt átiratában az alábbiakat adta elő.

A panaszos a M. városi Rendőrkapitányság ügyeletén 2015. április 23-án 8 óra 8 perc körüli időben tett telefonos bejelentést, mely szerint nem engedi be három személy a M. városi városházára, személyes szabadságában korlátozzák és más bűncselekmények is felmerülnek. A bejelentés alapján 8 óra 17 perc körüli időben a polgármesteri hivatalnál megjelent G. F. r. őrnagy, a M. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi osztályvezetője és S. L. r. főtörzsaszóls.

A rendelkezésre álló adatok alapján a r. őrnagy a kiérkezésekor bemutatkozott, közölte beosztását, valamint jelvéyszámát, a megjelenése célját, majd a bejelentés tartalmával kapcsolatban tájékozódott, melynek során meghallgatta a bejelentőt, a panaszost.

A panaszos a helyszínen tett nyilatkozatában megerősítette a távbeszélőn tett bejelentését, mely szerint az önkormányzati épületben a testületi ülésre szeretne bejutni, azonban ebben két férfi meggátolja, szabad mozgásában akadályozza azzal, hogy nem engedik fel az épület emeleti szintjére.

A helyszínen a r. őrnagy a bejelentő nyilatkozatát követően tájékozódott a jegyzőtől. Ő azt a tájékoztatást adta, hogy a mai nap folyamán 8 órától testületi ülésre kerül sor, ezért a közterület-felügyelő azt az utasítást kapta, hogy az emeleti részre ne engedjen fel ügyfeleket, mert azokon a napokon, amikor ülés van, akkor szünetel az ügyfélfogadás. Továbbá elmondta, hogy az ülésre folyamatosan érkeznek a meghívottak, akik a rendelkezésre álló helyeket feltöltik, amennyiben lesz olyan szabad hely, amit nem foglalnak el, akkor oda a panaszos felmehet. Elmondta, hogy további helyeket nem tudnak biztosítani, mert ahhoz már át kellene rendezni a termet.

A r. őrnagy a beszerzett információk alapján - amit a panaszos által nyilvánvalóan tudott, hiszen számos hasonló alkalommal kezdeményezett rendőri intézkedést, majd annak elmulasztása miatt panasszal élt - tájékoztatta a panaszost, valamint arról is, hogy ez nem rendőrségi hatáskör, így panasszal élhet a Megyei Kormányhivatalnál.

A beszerzett adatok szerint az önkormányzat az üléseket zárláncú, élő, egyenes televízió-kivetítőn a M. városi Önkormányzat által, az Ifjúsági Centrumban kialakított multimédiás közvetítő teremben biztosította.

Figyelemmel arra, hogy jogsértés gyanúját a r. őrnagy nem állapította meg, így rendőri intézkedésre nem került sor. A r. őrnagy ezek után - a panaszos nem kérte a tájékoztatást - tájékoztatta panaszjogáról a panaszost, majd elhagyta a helyszínt.

A Testület megkeresésében kérte az ügyeleti hangfelvételt, - figyelemmel arra, hogy a rögzítés és az adatkérés kézhezvétele között 30 nap eltelt - nem áll módomban teljesíteni, hiszen a hatályos rendelkezések értelmében a hanganyag törlése megtörtént.

2) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a kifogásolt eseményekről készített három rendőrségi videofelvételt.

Az 1. és a 3. felvétel tartalma megegyezik a panaszos által készített és az 1/2 pont alatt ismertetett videofelvétel rendőri intézkedésre vonatkozó részével.

A 2. felvétel összesen 5 másodperc hosszúságú, a teremben lévő székeken összesen 7-8 fő ül. A székekre fehér papír van ragasztva névvel.

III.

A Testület a kérdés vizsgálatánál figyelemmel volt továbbá az alábbi dokumentumokra is.

a) A Testület beszerezte a M. városi Önkormányzat Képviselő-testületi üléséről készült jegyzőkönyvet, ami szerint a képviselő-testület tagjain kívül 21 meghívott és 37 (!) M. városi lakos, illetve a média képviselői és a 2 sajtóreferens tartózkodtak a teremben. A jegyzőkönyvben rögzített napirend szerint a 34 napirendi pont előadójaként a polgármesteren és a jegyzőkön kívül 22 személy van megjelölve, akik nagy része egyébként a meghívott személyekként feltüntetett nevekkal azonos (noha sok esetben nem az előadó van jelen,

hanem más személy ugyanazon szervezettől) A jelenlévő személyek közül 7 olyan van, aki előadóként nem szerepelt.

b) A Testület beszerezte a M. városi Önkormányzat 2015. április 23-i ülésének felvételeit (https://www.youtube.com/watch?v=0IdKl4PD7ZU&index=2&list=PLN3Yhr_AWdqBCGlmNdNqUpNhDAJ26kaNzW), amelyek 2. percében látható először az ülésterem, ahol több üres szék is van. A felvétel 3 percében látható, hogy a képviselőkön és hangosítás kezelő személyen és a médiaképviselőin kívül kb. 25 fő tartózkodik a teremben, 56. percében ismét látható az ülésterem, ahol összesen 20-22 fő tartózkodik. Ezen a 20-22 fő között van olyan személy, aki korábban nem ült a teremben, időközben érkezett. Számos szék üres, a rendőrség és a képviselői a beszámolójukat követően elhagyták az üléstermet, tehát további 4 szék felszabadul.

A testületi ülésről készült felvétel 2. részén (https://www.youtube.com/watch?v=uLPxFxq1wos&list=PLN3Yhr_AWdqBCGlmNdNqUpNhDAJ26kaNzW&index=3) a 34. percnél újra látható az ülésterem. Az 50. perben újra látható a terem, a hallgatóság köréből két férfi távozik (a polgármester szavaiból kivéve a jegyzőkönyvön feltüntetett könyvvizsgáló és a Kft. ügyvezetője). 1 óra 7 percnél ismét látható az ülésterem, összesen 11 fő ül a székeken. 1 óra 41 percnél már csak 7 fő ül a teremben.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálata tárgyává tette azt, hogy a rendőrség mulasztott-e intézkedést.

A Testület ugyanakkor – tekintettel az Rtv. 92. §-ben meghatározott hatásköri rendelkezésekre – nem vizsgálhatta, hogy a közterület-felügyelő, illetve a biztonsági őrök milyen szakmai utasítások és normák alapján jártak el, illetve azoknak hogyan tettek eleget. A Testület a jegyző egyedi és normatív döntéseit úgyszintén nem jogosult felülvizsgálni.

A Testület a panaszeljárás során arra a megállapítása jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye XXVII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabad mozgáshoz való alapvető jogát és a tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a bejelentés kapcsán vizsgálta a rendőrség intézkedési kötelezettségét, valamint, hogy a városházára kiérkező rendőrök által megtett intézkedések a körülmények megismerése után elegendőnek bizonyultak-e, avagy terheli-e őket bármilyen mulasztás.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A konkrét esetben a panaszos a rendőrségen arról tett bejelentést, hogy a polgármesteri hivatal üléstermébe nem engedik fel, személyi szabadságában korlátozzák, valamint, hogy egyéb bűncselekmények gyanúja is felmerül. Ennek elhárítása érdekében kért rendőri segítséget.

A Testület megítélése szerint a panaszos által tett bejelentés felvetette annak a gyanúját, hogy a közterület-felügyelők vagy biztonsági őrök a panaszos sérelmére jogellenes cselekményt valósítanak meg, mozgásában kellő felhatalmazás nélkül akadályozzák. Ez az esemény pedig nyilvánvalóan olyannak tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tesz szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztet.

A Testület megállapítása szerint a panaszos által a rendőrségen tett bejelentés jogellenes cselekmény elkövetésének a gyanúját vetette fel, így az adott helyzetben intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

2) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy ezt a kötelezettséget a rendőrség megfelelően teljesítette-e. A panaszos megítélése szerint ugyanis személyi szabadságában jogellenesen korlátozták őt akkor, amikor nem engedték be a bizottsági ülésre. A panaszos ezért is kért rendőri intézkedést a helyszínrre.

a) A Testület mindenképp azt vizsgálta, hogy a panaszos jogosult lett volna-e részt venni a bizottsági ülésen.

Az SZMSZ 4. mellékletének IV. rész 1. pontja rögzíti, hogy „a bizottság ülése nyilvános. A nyilvánosság biztosítására, az ülés rendjének fenntartására, a vitára, szavazásra, a bizottsági döntéshozatalra, a bizottsági ülésről jegyzőkönyv készítésére, zárt ülés tartására a képviselő-testület működésére vonatkozó szabályokat a bizottság működése során megfelelően alkalmazni kell”. Az SZMSZ fent idézett 13. §-a pedig a nyilvánosság részvételét főszabály szerint lehetővé teszi a testületi üléseken.

Szemben a panaszos korábbi, hasonló panaszai kapcsán irányadó helyzettel (amikor a M. városi önkormányzat szervezeti és működési szabályzata csak meghatározott személyi kör számára tette lehetővé a képviselőtestületi-, és bizottsági üléseken való személyes részvételt), a panasz alapjául szolgáló események időpontjában hatályos SZMSZ egyértelműen rögzíti, hogy a képviselő-testület, valamint a bizottságok ülése nyilvános, azon hallgatóságként mindenki részt vehet ameddig az ülést nem zavarja, és őt az erre feljogosított tisztségviselő a rendező magatartás szankciójaként ki nem utasítja.

A panaszos tehát kétségtelenül jogosult lett volna az ülésre bemenni. Ennek megakadályozása nyilvánvalóan korlátozta a panaszos szabad mozgáshoz való jogát.

b) Másodsorban a Testület azt vizsgálta, hogy a rendőrség sértette-e a panaszos alapvető jogát, amikor nem avatkozott be annak érdekében, hogy a panaszos az ülésen részt vehessen.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdése szerint a rendőrség „tisztelőben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”. Ez a rendelkezés rögzíti a rendőrség pozitív alapjogvédelmi kötelezettségét, amelynek értelmében nem csupán az alapjogok megsértésétől kell tartózkodnia, hanem arra nézve is kötelezettsége áll fent, hogy a polgárokat megvédje azokban a helyzetekben, amikor alapvető jogaik sérelmének veszélye a rendőrségtől eltérő közhatalmi szervek, vagy akár nem állami/közhatalmi minőségben fellépő személyek részéről fenyeget (pozitív intézményvédelmi kötelezettség).

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Összeolvasva ezeket a rendelkezéseket az Rtv. 13. §-ával, nyilvánvaló, hogy amennyiben a rendőrség azt észleli, hogy valakit valamely alapvető joga gyakorlásában jogellenesen korlátoznak, akadályoznak, az ennek elhárítására az adott helyzetben alkalmasnak látszó intézkedéseket foganatosítania kell.

Jelen esetben a videofelvételeken egyértelműen megállapítható, hogy kb. 25 személy tartózkodik a teremben, miközben a jegyzőkönyv szerint min. 60 fős teremről beszélünk (hiszen a jegyzőkönyv szerint 21 meghívott, 2 sajtóreferens és 37 M. városi polgár volt a teremben.). A székekre fehér papírlapokat tettek nevekké, miközben a napirendi pont összesen 22 személyt jelöl meg előadóként a jegyzőn és a polgármesteren kívül. A rendőri felvételtől az is megállapítható, hogy 8 óra 30 körüli időben összesen kb. 7 személy tartózkodik a teremben a képviselőkön és a sajtósokon kívül.

A rendőrségnek észlelnie kellett volna, hogy a panaszost jogalap nélkül akadályozzák az ülésre való bejutásban, ezért a panaszossal szemben fellépő biztonsági őrt és közterület-felügyelőt figyelmeztetniük kellett volna arra, hogy jogellenesen járnak el. (Különös tekintettel arra, hogy a 62/2014. (III.26.) sz. állásfoglalásban kifejtettek szerint a közterület-felügyelőket helyi önkormányzati rendelet nem hatalmazta fel vagyonvédelmi hatáskörrel, sőt időközben a jogalkotó hatályon kívül helyezte a Kftv. azon rendelkezését, ami lehetővé tette az ilyen hatáskört telepítését.)

Ebben a körben figyelemmel kell lenni arra, hogy az Rtv. 2. §-a rendkívül szoros együttműködési kötelezettséget ír a rendőrség és az önkormányzat között („A rendőrség a feladatának ellátása során a) együttműködik [...] a helyi önkormányzati szervekkel [...]; b) segítséget nyújt [...] az állami és a helyi önkormányzati szervek hivatalos eljárásának zavartalan lefolytatásához; [...]”), ami nyilvánvalóan szükségessé teszi, hogy a rendőrség a helyi viszonyokat szabályozó legalapvetőbb önkormányzati normák, így az SZMSZ tartalmával tisztában legyen. Jelen ügyben ráadásul a M. városi önkormányzat SZMSZ-ének az üléseken való részvétellel kapcsolatos módosított rendelkezései a panaszolt események időpontjában már közel két éve hatályban voltak.

Így az a tény, hogy a jegyző nyilvánvalóan téves tájékoztatást adott arról, hogy a panaszos jogosult-e részt venni az ülésen, legfeljebb a konkrétan eljáró rendőrök (és a jegyzőtől szintén téves tájékoztatást és jogszerűtlen utasítást kapott biztonsági őr és közterület felügyelő) egyéni felelősségének megítélésében játszhat – e felelősséget csökkentő, vagy akár kiküszöbölő – szerepet. A Testület azonban azt vizsgálja, hogy a rendőrség mint szervezet megfelelően biztosítja-e az alapvető jogok érvényesülését, és ebben a körben nyilvánvalóan nem mellőzheti az alapjogsértés megállapítását akkor, amikor a rendőrség mulasztása egy közel egy éve hatályos, nyilvánosan hozzáférhető norma nem ismeretének a következménye.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a rendőrség azon mulasztása, hogy nem tett semmiféle intézkedést annak érdekében, hogy a panaszos a bizottsági ülésen részt vehessen, a panaszos szabad mozgáshoz való jogának sérelmét eredményezte.

IV.

A Testület megállapította, hogy sérült a panaszos szabad mozgáshoz való joga, mivel a rendőrség semmiféle intézkedést nem tett annak érdekében, hogy biztosítsa a panaszosnak a nyilvános bizottsági ülésre való bejutást.

Álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokolttá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2015. július 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET